JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
JEAN MISCHO
15 päivänä maaliskuuta 2001 [1]

1. Jean de La Fontainen eläinsadussa "Mylläri, poika ja aasi" myllärille sanotaan, että "vain hullu voi uskoa kykenevänsä miellyttämään kaikkia ja vielä isäänsä". Euroopan unionin neuvosto voisikin käyttää tätä sanontaa ilmaistakseen ärtymyksensä Italiaa varten vahvistettavia sokerin interventiohintoja koskevien lukuisten oikeudenkäyntiasioiden takia.

2. Viime vuosien tilannetta tarkasteltaessa on nimittäin todettava, että valkoisen sokerin johdetun interventiohinnan vahvistaminen Italiaa varten markkinointivuosiksi 1996/1997 ja 1997/1998 Italian markkinoiden ennakoidun hankinta-alijäämän vuoksi on aiheuttanut suurta tyytymättömyyttä italialaisten sokerinvalmistajien keskuudessa, koska heidän täytyy maksaa sokerijuurikkaan toimittajilleen korotettuja hintoja, ja yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ovat molemmat saaneet kokea tämän tyytymättömyyden seurauksena aloitetut oikeudenkäyntiasiat. [2] Johdettua interventiohintaa ei ole vahvistettu Italiaa varten markkinointivuodesta 1998/1999 eteenpäin, mutta tyytymättömyys neuvoston valintoja kohtaan ei ole poistunut, pikemminkin päinvastoin, koska tyytymättömien italialaisten sokerinvalmistajien tilalla ovat nyt sekä tyytymätön Italian hallitus että tyytymättömät italialaiset sokerijuurikkaan tuottajat.

3. Italia on nostanut kanteen yhteisöjen tuomioistuimessa asiassa C-340/98 ja sokerijuurikkaan tuottajat kanteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa asiassa T-152/98, Azienda agricola Ponte S. Pietro vastaan neuvosto, ja asiassa T-153/98, ANB ym. vastaan neuvosto; nämä kanteet koskevat sokerin hinnan vahvistamisesta markkinointivuodeksi 1998/1999 annettuja asetuksia. Italia on lisäksi nostanut kanteen asiassa C-352/00, joka koskee samojen hintojen vahvistamista markkinointivuodeksi 1999/2000.

4. Näistä lukuisista oikeudenkäyntiasioista tarkastellaan nyt asiaa C-340/98 eli Italian tasavallan neuvostoa vastaan nostamaa kannetta, jota komissio tukee ja joka koskee sokerin interventiohinnan vahvistamista markkinointivuodeksi 1998/1999. Kyseessä on kanne, jolla vaaditaan kumoamaan valkoisen sokerin johdettujen interventiohintojen, raakasokerin interventiohinnan, A-juurikkaan ja B-juurikkaan vähimmäishintojen sekä varastointikustannusten tasaamiseksi suoritettavan korvauksen määrän vahvistamisesta markkinointivuodeksi 1998/1999 26 päivänä kesäkuuta 1998 annetun neuvoston ase-

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Asia 289/97, Eridania, tuomio 6.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5409) sekä asiat T-178/96, Eridania ym. vastaan neuvosto, (määräys 11.5.2001, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa), C-160/98, Eridania, tuomio 12.3.2002, (Kok. 2002, s. I-2533), ja T-258/97, Eridania ym. vastaan neuvosto (määräys 12.6.2002, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

tuksen (EY) N:o 1361/98 [3] 1 artikla "siltä osin kuin siinä jätetään vahvistamatta valkoisen sokerin johdettu interventiohinta kaikille Italian alueille, jonka seurauksena Italiassa on sovellettava asetuksen (EY) N:o 1360/98 [4] 1 artiklan 2 kohdassa säädettyä muille kuin alijäämäalueille vahvistettua valkoisen sokerin interventiohintaa; tämä asetus riitautetaan myös tarvittaessa tältä osin".

5. Kerrattakoon lyhyesti, että sokerialan yhteisellä markkinajärjestelyllä, joka perustuu nykyisin sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30 päivänä kesäkuuta 1981 annettuun neuvoston asetukseen (ETY) N:o 1785/81 [5] (jäljempänä perusasetus), on otettu käyttöön muun muassa takuuhintajärjestelmä. Tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että valkoisen sokerin interventiohinta vahvistetaan vuosittain ennen 1.8. seuraavan vuoden 1.7. alkavaksi markkinointivuodeksi ja että interventioelinten täytyy maksaa tämä hinta valmistajille heidän toimittamastaan sokerista (perusasetuksen 3 artikla).

6. Neuvosto vahvistaa vuosittain samanaikaisesti juurikkaan perushinnan (perusasetuksen 4 artikla). Tämän perushinnan pohjalta neuvosto vahvistaa vähimmäishinnan, joka sokerin valmistajien täytyy maksaa juurikkaan tuottajille (perusasetuksen 5 artiklan 1 kohta).

7. Valkoisen sokerin interventiohinta ja juurikkaan vähimmäishinta eivät ole samoja kaikkialla yhteisössä. Alijäämäalueiden ja muiden kuin alijäämäalueiden välillä tehdään nimittäin ero. Alijäämäalueille vahvistetaan valkoisen sokerin johdettu interventiohinta ja juurikkaan korotettu vähimmäishinta (perusasetuksen 3 artiklan 1 kohta ja 5 artiklan 3 kohta).

8. Toisin kuin aikaisempia markkinointivuosia koskevissa asetuksissa, asetuksessa N:o 1361/98 ei vahvisteta johdettua interventiohintaa Italiaa varten, joten Italiassa on sovellettava asetuksessa N:o 1360/98 vahvistettua interventiohintaa.

9. Italian hallitus vetoaa kanteensa tueksi kolmeen perusteeseen:

— perusasetuksen 3 artiklan 4 ja 5 kohdan rikkomiseen, koska markkinointivuoden 1998/1999 hinnat vahvistettiin vasta 26.6.1998, ja hintojen vahvistamisen viivästymisestä johtuvaan luottamuksensuojan periaatteen loukkaamiseen

3 — EYVL L 185, s. 3.

4 — Tiettyjen sokerialan hintojen sekä juurikkaiden vakiolaadun vahvistamisesta markkinointivuodeksi 1998/1999 26 päivänä kesäkuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1360/98 (EYVL L 185, s. 1).

5 — EYVL L 177, s. 4.

— EY:n perustamissopimuksen 190 artiklan (josta on tullut EY 253 artikla) rikkomiseen, koska Italian hallituksen mielestä kiistetyt asetukset eivät sisällä tämän artiklan määräysten edellyttämiä riittäviä perusteluja siitä, miksi Italiaa varten ei vahvistettu valkoisen sokerin johdettua interventiohintaa

— yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamiseen, koska Italian hallitus katsoo, että Italian tasavaltaan, jonka ei ennakoitu kuuluvan alijäämäalueisiin, ei sovellettu samoja arviointiperusteita kuin muihin sellaisiin jäsenvaltioihin, jotka luokiteltiin alijäämäalueiksi.

Tarkastelen näitä kanneperusteita yksitellen edellä mainitussa järjestyksessä.

Kanneperusteet, jotka koskevat sitä, että asetusten N:o 1360/98 ja N:o 1361/98 antaminen viivästyi

Perusasetuksen 3 artiklan 4 ja 5 kohdan rikkominen

10. Italian hallitus toteaa, että sekä interventiohinta että johdettu interventiohinta markkinointivuodelle 1998/1999 vahvistettiin vasta 26.6.1998. Neuvosto on sen mielestä näin ollen rikkonut perusasetuksen 3 artiklan 4 ja 5 kohtaa, koska sen olisi pitänyt vahvistaa hinnat ennen 1.8.1997.

11. Italian hallitus väittää, että neuvoston olisi ehdottomasti pitänyt noudattaa edellä mainittua määräaikaa, mutta ei esitä väitteensä tueksi ainoatakaan perustetta, jota ei olisi jo hylätty aikaisemmin mainitussa asiassa Eridania 6.7.2000 annetussa tuomiossa, jonka kyseenalaistamiselle ei mielestäni ole mitään perusteita.

12. Yhteisöjen tuomioistuin tutki tässä tuomiossa perusasetuksen mukaisen hintajärjestelmän tavoitteita. Se totesi, että "jotta voitaisiin turvata interventiohintoja koskevan mekanismin moitteeton toiminta kyseisiin tavoitteisiin nähden, on asianmukaista, että ajankohta, jolloin kyseiset hinnat vahvistetaan, on mahdollisimman lähellä asiaankuuluvan markkinointivuoden alkamista, kuten neuvosto on perustellusti todennut. Kyseiset hinnat nimittäin määritetään tulevan markkinointivuoden aikana käytettävissä olevan tuotantomäärän ja samalle vuodelle arvioidun kulutuksen määrän välisen suhteen perusteella. Mitä lähempänä päivämäärää 1.7. hintojen vahvistaminen suoritetaan, sitä luotettavampina voidaan pitää niitä tietoja, joihin määrien arviointi perustuu" (tuomion 30 kohta).

13. Yhteisöjen tuomioistuin totesi lopuksi, että "asetuksen N:o 1785/81 3 artiklan 4 ja 5 kohdassa oleva määräpäivä 1.8. ei ole ehdoton ja että näin ollen se, ettei kyseistä määräpäivää ole noudatettu, ei tee [vuosittain annettavaa] asetusta pätemättömäksi sillä perusteella, että siinä on vahvistettu interventiohinnat 1.8. jälkeen" (edellä mainitun tuomion 34 kohta).

Luottamuksensuojan periaatteen loukkaaminen

14. Italian hallituksen ensimmäisen kanneperusteen toinen väite koskee luottamuksensuojan periaatteen loukkaamista, ja sen osalta on todettava, että sekin on ristiriidassa edellä mainitussa asiassa Eridania 6.7.2000 annetun tuomion kanssa, koska se perustuu olettamukseen, että ennen 1.8. tapahtuvan hintojen vahvistamisen tarkoituksena olisi, että taloudelliset toimijat eli sokerinvalmistajat ja sokerijuurikkaan viljelijät voisivat asiantuntevasti suunnitella toimintaansa.

15. Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin todennut edellä mainitussa asiassa Eridania annetussa tuomiossa, että "kyseisen hintojen vahvistamista koskevan mekanismin tarkoituksena ei ole sellaisten sääntöjen vahvistaminen, joiden avulla sokerialan toimijat voisivat suunnitella toimintaansa ennen kuin sokerintuottajat ja juurikkaan viljelijät tekevät sopimuksensa ja viimeksi mainitut kylvävät maansa. Kyseisten hintojen tarkoituksena ei nimittäin ole ohjata sokerimarkkinoiden toimijoiden taloudellista toimintaa, vaan ne ovat yritys ennakoida toimijoiden eduksi tuotannon ja kulutuksen todennäköistä kehitystä yhteisön markkinoiden vakauttamiseksi" (tuomion 31 ja 32 kohta).

16. Yhteisöjen tuomioistuin on myös katsonut, että 11.8.1996 annettu tuomio,[6] johon Italian hallitus vetoaa, on hintojen muodostumisen osalta merkityksetön.

17. Olisiko kuitenkin mahdollista katsoa tästä virheellisestä olettamuksesta huolimatta, että luottamuksensuojan periaatetta ei ole noudatettu, kuten Italian hallitus väittää, koska muutamia päiviä ennen uuden markkinointivuoden alkamista neuvosto antoi asetuksen, jossa se ei vahvistanut johdettua interventiohintaa Italiaa varten, vaikka se oli aina aikaisemmin tehnyt näin?

18. En usko tähän kahdesta syystä, joista toinen on oikeudellinen ja toinen tosiasioihin perustuva. Oikeudellisesta näkökulmasta on ensinnäkin todettava, että 17.9.1998 annetun tuomion[7] perusteella on selvää, että silloin kun yhteisen markkinajärjestelyn mukaisesti vahvistetaan markkinoiden kehitykseen perustuvat vuosittaiset markkinointihinnat, taloudelliset

6 — Asia C-1/94, Cavarzere Produzioni Industriali ym., tuomio 11.8.1995 (Kok. 1995, s. I-2363).

7 — Asia C-372/96, Pontillo, tuomio 17.9.1998 (Kok. 1998, s. I-5091).

toimijat eivät voi perustellusti luottaa siihen, että edelliselle markkinointivuodelle vahvistettujen hintojen voimassaoloa jatkettaisiin.

19. Tässä tuomiossa korostetaan, että hintojen vuosittainen vahvistaminen tarkoittaa jo määritelmänsä mukaisesti sitä, että hinnat voivat vaihdella vuodesta toiseen, ja tätä aikaisemmin 5.10.1994 annetussa tuomiossa [8] todetaan, että "vaikka luottamuksensuoja onkin yksi yhteisöjen perustavanlaatuisista periaatteista, taloudelliset toimijat eivät kuitenkaan voi perustellusti luottaa sellaisen olemassa olevan tilanteen säilymiseen, jota voidaan muuttaa yhteisöjen toimielinten harkintavallan rajoissa; näin on erityisesti yhteisten markkinajärjestelyjen kaltaisella alalla, jolla sopeutuksia tapahtuu jatkuvasti taloudellisen tilanteen vaihtelujen mukaan — — " (57 kohta).

20. Tosiseikkoihin perustuvista syistä en myöskään yhdy Italian hallituksen esittämään näkemykseen, jonka mukaan se, että Italiaa varten ei vahvistettu johdettua interventiohintaa, olisi ollut täydellisen odottamaton tapahtuma ja yllättänyt kaikki alan toimijat.

21. Päinvastoin, kaikille näille toimijoille oli täysin selvää jo ennen komission hintoja koskevan esityksen julkaisemista 13.3.1998, että toisin kuin aikaisemmin, enää ei vaikuttanut siltä, että Italia tulisi edelleen olemaan alijäämäinen. Näiden toimijoiden edustajat kuuluvat nimittäin sellaisiin erilaisiin neuvoa-antaviin elimiin, jotka osallistuvat sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn hallinnointiin.

22. On totta, että markkinointivuosien 1996/1997 ja 1997/1998 hintoja koskevat asetukset perustuivat edelleen ennakoidulle alijäämälle, mutta tosiseikat osoittivat nämä ennustukset vääriksi. Jälkikäteen nimittäin osoittautui, että italialaisen sokerin tuotanto ylitti markkinointivuosien kulutuksen. Näin ollen oli syytä varautua siihen, että johdettua interventiohintaa ei vahvistettaisi markkinointivuodelle 1998/1999.

23. Ensimmäinen kanneperuste on mielestäni näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Perustelujen puuttuminen tai riittämättömyys

24. Toinen kanneperuste muodostuu kahdesta erillisestä väitteestä. Ensimmäisen väitteen mukaan ei ole hyväksyttävää, että asetukset N:o 1360/98 ja N:o 1361/98

8 — Asiat C-133/93, C-300/93 ja C-362/93, Crispoltoni ym., tuomio 5.10.1994 (Kok. 1994, s. I-4863).

eivät yhdessäkään luettuina sisällä mitään perusteluja sellaisista syistä, joiden takia valkoisen sokerin johdettua interventiohintaa ei vahvistettu Italiaa varten toisin kuin kaikkina aikaisempina markkinointivuosina.

25. Toisen väitteen mukaan Italian sulkeminen pois alijäämäalueiden joukosta on selitettävissä ainoastaan sellaisten arviointimenetelmien muuttamisella, joiden perusteella määritetään ne jäsenvaltiot, joita varten valkoisen sokerin interventiohinta täytyy vahvistaa, ja Italian hallitus katsoo, että tällainen muutos itsessään olisi edellyttänyt erityisiä perusteluja, jotka kuitenkin puuttuvat täysin.

26. Todettakoon ensinnäkin, että kuten Italian hallitus väittää, asetuksessa N:o 1360/98 ei todeta erityisesti, minkä takia valkoisen sokerin vahvistettua interventiohintaa on sovellettava Italian osalta, eikä asetuksessa N:o 1361/98 todeta erityisesti, minkä takia valkoisen sokerin johdettua interventiohintaa ei vahvisteta Italiaa varten. Pitääkö tästä päätellä, että Italian osalta sovellettua tilanteenmääritystä ei olisi mitenkään perusteltu? Ei varmasti, koska tulkittaessa molempia asetuksia yhdessä on ilmeisen selvää, että mikäli Italian tasavaltaa varten ei vahvisteta valkoisen sokerin johdettua interventiohintaa, tämä johtuu siitä, että sitä ei ole luokiteltu kuuluvaksi alijäämäalueisiin, jotka perusasetuksen mukaan ovat ainoita alueita, joita varten tällainen hinta vahvistetaan.

27. Onko tällainen perustelu kuitenkaan riittävä sen toteamiseksi, että perustamissopimuksen 190 artiklan määräyksiä ei ole rikottu? Mielestäni näin voidaan todeta perustelujen suppeudesta huolimatta edellä mainitun 6.7.2000 asiassa Eridania annetun tuomion perusteella. Tässä tuomiossa todetaan nimittäin seuraavaa:

» — — perustelujen on määräydyttävä kyseisen toimenpiteen luonteen mukaan ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä riidanalaisen toimenpiteen toteuttaneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, jotta he voivat puolustaa oikeuksiansa ja jotta yhteisöjen tuomioistuimet voivat tutkia toimenpiteen laillisuuden — — » (38 kohta).

28. Tuomiossa täsmennetään lisäksi, että » — — vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, jotka huomioon ottaen kyseiset asetukset on annettu ja jotka ovat usein hyvin monilukuisia ja mutkikkaita, koska ne ovat osa asiaa koskevaa systemaattista kokonaisuutta» (40 kohta).

29. Yhteisöjen tuomioistuin toteaa lopuksi, että » — — sitä, täyttävätkö tietyn toimen perustelut perustamissopimuksen 190 artiklan vaatimukset, on arvioitava ottaen huomioon toimen sanamuodon lisäksi sen asiayhteys sekä kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt — — » (41 kohta).

30. Tässä tapauksessa perustelut ovat kuitenkin yksiselitteisiä, koska ne eivät jätä mitään epäselvyyttä sen suhteen, että jos Italian tasavaltaan ei sovelleta valkoisen sokerin johdettua interventiohintaa, tämä johtuu siitä, että Italiaa ei ole luokiteltu alijäämäalueeksi. Alijäämäalueeksi luokittelua ei tarvitse välttämättä täydentää selvityksillä sellaisista monimutkaisista tekijöistä, joiden perusteella se on tehty, erityisesti koska Italian hallitus, joka on edustettuna kaikissa neuvoston elimissä ja sellaisissa komiteoissa, jotka avustavat komissiota yhteisen markkinajärjestelyn hallinnoinnissa, oli täysin selvillä näistä seikoista.

31. Lisäksi on todettava, että neuvosto ei alijäämäalueita luokitellessaan tee valintoja harkintavaltaansa käyttäen, jolloin sen olisi perusteltava valintansa. Luokittelu perustuu nimittäin ennakoitavissa olevan alijäämäisyyden toteamista koskevan itsessään objektiivisen menetelmän objektiiviseen soveltamiseen.

32. Olisiko kuitenkin pitänyt perustella erityisesti sitä, että tämän menetelmän soveltaminen johti ensimmäistä kertaa markkinointivuonna 1998/1999 siihen, että Italiaa ei ennakoitu alijäämäiseksi?

33. En katso asian olevan näin, koska ei ole mitenkään poikkeuksellista, että jonkin menetelmän soveltaminen voi johtaa eri tuloksiin vuodesta riippuen. Italian tasavallalla ei ole koskaan todettu olevan taipumusta pysyvään alijäämäisyyteen ja voidaan katsoa, että sen parantunut sokerin hankintatilanne, joka ei ole lainkaan epänormaali, on päinvastoin sellaisen sokerijuurikkaan tuotantoa kannustavan politiikan ansiota, jota toteutettiin vahvistamalla vuosien ajan valkoisen sokerin johdettu interventiohinta. Mielestäni on perusasetuksen logiikan mukaista, että kun tulos on saavutettu, sen toteuttamiseen tarvittavien keinojen käytöstä voidaan luopua, ja tämä logiikka vastaa kaikkia perusteluja.

34. Lopuksi on todettava, että olisi vähintäänkin ristiriitaista, jos siitä huolimatta, että edellä mainitussa asiassa Eridania 6.7.2000 annetussa tuomiossa (39 kohta) todetaan, että johdetun interventiohinnan vahvistaminen ei edellytä muita perusteluja kuin ennakoitavissa olevan alijäämän toteamisen, katsottaisiinkin, että tällaisen alijäämän toteamatta jättäminen ei riittäisi oikeuttamaan johdetun interventiohinnan vahvistamatta jättämistä.

35. Kuten tässä tuomiossa todetaan, interventiohinnan soveltaminen ei ole pääsääntö, eikä johdetun interventiohinnan soveltaminen ole poikkeus tästä. Ne vastaavat kumpikin erityistä perusasetuksen mukaista tilannetta, ja kun asetuksia sovellettaessa ei ole pienintäkään epäilystä

siitä, minkälainen tilanne jollain alueella vallitsee, interventiohinnan soveltamista ei tältä osin tarvitse erityisesti perustella.

36. Koska Italian hallituksen esittämä ensimmäinen väite on näin ollen hylättävä, tarkastelen seuraavaksi toista väitettä.

37. Todettakoon ensinnäkin, että jos, kuten Italian hallitus väittää, neuvosto olisi muuttanut menetelmää, jolla vuosittain arvioidaan sitä, voidaanko jonkin jäsenvaltion ennakoida kuuluvan alijäämäalueisiin tulevana markkinointivuonna, asetusten N:o 1360/98 ja N:o 1361/98 johdantokappaleiden perusteluiden olisi katsottava olevan riittämättömät.

38. On kuitenkin kaksi eri asiaa yhtäältä todeta arviointimenetelmää muuttamatta tuotannon ja kulutuksen kehityksestä johtuva erilainen hankintatilanne ja toisaalta muuttaa arviointikeinoja erilaisten päätelmien tekemiseksi.

39. Uuden menetelmän soveltaminen siitä toimijoille ilmoittamatta ei anna näille mahdollisuutta saattaa mielivaltaisina pitämiensä toimenpiteiden laillisuutta tuomioistuinten tutkittaviksi.

40. Ovatko neuvosto ja komissio käyttäneet eri menetelmää kuin aikaisempana vuotena arvioidessaan jäsenvaltioiden hankintatilannetta markkinointivuoden 1998/1999 osalta?

41. Italian hallitus, joka on kantaja ja jolla siis on todistustaakka, ei mielestäni esitä tältä osin vakuuttavia seikkoja. Se väittää, että markkinointivuonna 1998/1999 sovellettua menetelmää, jonka mukaan verrataan yhtäältä käytettävissä olevaa tuotantoa A-sokerin ja B-sokerin ennakoitavissa olevan tuotannon perusteella, lisättynä tarvittaessa C-sokerin yhteisön oikeuden sääntöjen mukaisella siirrolla, ja toisaalta ennakoitavissa olevaa kulutusta, ei käytetty aikaisempina markkinointivuosina.

42. Italian hallitus väittää, että ennakoitavissa oleva alijäämätilanne todettiin markkinointivuoteen 1997/1998 asti Italiaan tuotujen ja Italiasta vietyjen jalostamattoman sokerin määrien ja näiden määrien erotuksen perusteella. Se vetoaa väitteidensä tueksi sellaisiin perusteluihin, jotka ovat olleet vuoteen 1980 asti asetuksissa, joilla on vahvistettu valkoisen sokerin joh-

dettu interventiohinta Italiaa varten.[9] Näissä perusteluissa todetaan seuraavaa:

niissä mainittu alijäämä olisi todettu soveltamalla Italian hallituksen mainitsemaa menetelmää.

" — — sokerintuotanto Italiassa ei suhteellisen korkeiden tuotantokustannusten takia tule todennäköisesti merkittävästi ylittämään vahvistettua perusmäärää, ja näin ollen on otettava huomioon yli 200 000 tonnin alijäämä,[10] joka tulee kattaa yhteisön ylijäämäalueiden tuotannolla",

44. Italian hallitus jättää myös toteamatta, että tuon ajan perusasetuksissa olevat valkoisen sokerin johdetun interventiohinnan vahvistamista koskevat ehdot eivät ole samat kuin nykyisessä perusasetuksessa säädetyt ehdot. Sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä joulukuuta 1974 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3330/74[11] 3 artiklassa todetaan esimerkiksi seuraavaa:

ja

"Italian markkinahinta määräytyy näin ollen Pohjois-Ranskasta tulevan sokerin tarjoushinnan perusteella, ja johdetun interventiohinnan määräksi voidaan vahvistaa Italiassa — — , kun otetaan huomioon yhtäältä Pohjois-Ranskassa sovellettava interventiohinta korotettuna Pohjois-Italiaan tehtävien toimitusten markkinointikustannuksilla ja toisaalta Italian sokerialan teollisuuden myyntikustannukset."

"1. Yhteisön alueelle, jossa on *suurin ylituotanto*,[12] vahvistetaan valkoisen sokerin interventiohinta vuosittain.

43. On kuitenkin todettava, että näissä perustelukappaleissa ei täsmennetä, että

2. Muille alueille vahvistetaan johdetut interventiohinnat ottaen huomioon sokerin hinnan alueelliset erot, joihin vaikuttavat markkinahinnan muodostumisen luonnolliset edellytykset silloin, kun sato on normaali ja sokerin vapaa liikkuvuus toteutuu."

9 — Ks. esim. johdettujen interventiohintojen, juurikkaan vähimmäishintojen, kynnysarvo- ja takuumäärähintojen ja tuotannosta suoritettavan korvauksen määrän vahvistamisesta sokerialan markkinointivuodeksi 1968/1969 9 päivänä huhtikuuta 1968 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 432/68, EYVL L 89, s. 4.

10 — Italian hallituksen mukaan alijäämä oli tänä ajanjaksona 200 000—500 000 tonnia.

11 — EYVL L 359, s. 1.

12 — Kursivointi tässä.

45. Näin ollen on selvää, että johdettujen interventiohintojen vahvistamiseen ei tämän asetuksen osalta sovellettu samoja sääntöjä kuin nykyisin. Muistutettakoon tältä osin vielä, että perusasetuksen, jota riitautetulla asetuksella sovelletaan, 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Valkoiselle sokerille vahvistetaan vuosittain:

a) interventiohinta muille kuin alijäämäalueille

b) johdettu interventiohinta kullekin alijäämäalueelle.

— — "

46. Italian hallituksen olisi, jotta sen väite olisi vakuuttava, pitänyt osoittaa, että vuodesta 1981 alkaen voimassa olevan perusasetuksen perusteella johdettu interventiohinta vahvistettiin säännöllisesti Italiaa varten soveltamalla muuta menetelmää kuin sitä, jota käytettiin markkinointivuonna 1998/1999. Italian hallitus ei kuitenkaan tee näin. Se yrittää kyllä osoittaa, että sellainen menetelmä, jota se väittää tosiasiallisesti sovelletun, johti todellakin alijäämän toteamiseen. Tämä ei kuitenkaan todista sitä, että komissio ja neuvosto sovelsivat tällaista menetelmää.

47. Tämän lisäksi on otettava huomioon sellainen mielestäni merkittävä seikka, että Italian hallitus, joka on aina tiiviisti osallistunut hintapäätösten valmisteluun, esimerkiksi sokerin hallintakomiteassa, ei ole toimittanut mitään asiakirjaa, josta ilmenisi, että vaikka Italian hallitus onkin hyväksynyt alijäämän toteamisen ja johdetun interventiohinnan vahvistamisen, se olisi esittänyt, jos ei vastalauseita, niin ainakin varaumia sovelletun menetelmän osalta. Todettakoon myös, että Italian hallitus ei kiistä myöskään sellaisten lukujen täsmällisyyttä, joita käyttäen sen arvostelemaa menetelmää sovellettiin; tämä johtuu epäilemättä siitä, että Italian hallitus itse esitti nämä luvut komissiolle asetuksen (ETY) N:o 1785/81 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerialan tietojen ilmoittamiseksi 29 päivänä huhtikuuta 1996 annettua komission asetusta (EY) N:o 779/96[13] soveltaen.

48. Komissio ja neuvosto taas vetoavat asiakirjoihin, jotka esitettiin yhteisöjen tuomioistuimelle edellä mainitun asian C-289/97 yhteydessä, jotka annettiin Italian hallitukselle tiedoksi ja joiden todenperäisyyttä Italian hallitus ei kiistä. Näiden asiakirjojen perusteella ei voida havaita

13 — EYVL L 106, s. 9.

minkäänlaista muutosta siinä menetelmässä, jota sovellettiin laadittaessa markkinointivuotta 1998/1999 koskevia ennusteita.

49. Italian hallituksen esittämä toinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen

50. Lopuksi on tutkittava Italian hallituksen esittämää kolmatta kanneperustetta, jonka mukaan se, että Italian tasavalta ei ollut yksi niistä jäsenvaltioista, joita varten oli vahvistettava johdettu interventiohinta, voidaan selittää vain siten, että eri jäsenvaltioihin sovellettiin eri arviointiperusteita. Italian hallitus väittää, että tämä syrjintä on erityisen selvää tarkasteltaessa Irlannin tapausta, koska sen mukaan Irlannin on voitu katsoa kuuluvan alijäämäalueisiin ainoastaan, jos sen ja Italian tasavallan tilanteiden arvioimiseksi on sovellettu eri menetelmiä.

51. Neuvosto ja komissio eivät ainoastaan kiistä väitettyä syrjintää, vaan toteavat myös, että koska Italian hallitus ei ole vaatinut johdetun interventiohinnan kumoamista muiden jäsenvaltioiden osalta, niin se ei voi myöskään vaatia kumoamista viittaamalla toisia jäsenvaltioita koskevaan tilanteeseen. En ole samaa mieltä tämän väitteen osalta.

52. Jos kävisi ilmi, että toisten jäsenvaltioiden osalta vahvistetut alijäämän ennakointia koskevat toimet voitaisiin selittää ainoastaan siten, että niiden osalta on sovellettu eri menetelmää kuin Italian osalta, kanne olisi hyväksyttävä. Neuvoston olisi tällöin EY:n perustamissopimuksen 176 artiklaa (josta on tullut EY 233 artikla) soveltaen arvioitava mikä olisi viisain tapa poistaa syrjintä: soveltamalla Italian osalta samaa menetelmää kuin muiden jäsenvaltioiden osalta vai soveltamalla toisten jäsenvaltioiden osalta sellaista erilaista menetelmää, jota sovellettiin Italian osalta.

53. Onko Italian hallitus kuitenkaan näyttänyt syrjintää tapahtuneen? En usko. Kuten neuvosto ja komissio toteavat, asiakirjat, joihin Italian hallitus vetoaa, eivät ole tältä osin vakuuttavia; niiden perusteella ei nimittäin ilmene, että *silloin kun komissio laati ehdotuksensa ja neuvosto teki päätöksen*, sellaisen menetelmän soveltaminen, jonka perusteella todettiin, että mitään alijäämää ei ollut ennakoitavissa Italian osalta seuraavana markkinointivuonna, olisi johtanut siihen, että sellaisia toisia jäsenvaltioita, joita varten johdettu interventiohinta lopulta vahvistettiin, ei niitä koskevien tietojen perusteella mitä ilmeisimmin olisikaan katsottu alijäämäalueiksi.

54. Vain tällaisen näytön perusteella voitaisiin todeta, että yhdenvertaista kohtelua ei ole noudatettu. Sillä ei nimittäin ole merkitystä, että aikaisempia markkinointivuosia varten tietyn jäsenvaltion osalta ennakoitu alijäämä osoittautuukin jälkikäteen virheelliseksi, kuten, todettakoon se ohimennen, tapahtui myös Italian kohdalla. Ratkaisevaa on, että silloin kun neuvosto tekee päätöksen, alijäämän ennakointi toteutetaan yhtä menetelmää soveltamalla yhtä luotettavien tietojen perusteella.

55. On totta, että syrjintää ei ole helppo näyttää toteen asetusten N:o 1360/98 ja N:o 1361/98 osalta, koska niissä on hyvin niukat perustelut. Mutta koska Italian hallitus on tiiviisti osallistunut päätöksen valmisteluun ja sen tekemiseen, se ei voi väittää, että asiakirjat, joiden perusteella se olisi voinut todistaa väitteidensä perusteltavuuden, eivät olleet sen saatavilla.

56. Katson näin ollen, että Italian tasavalta ei ole näyttänyt toteen kolmannen kanneperusteensa tueksi esittämiään väitteitä.

Ratkaisuehdotus

57. Koska Italian hallituksen esittämät kanneperusteet ovat mielestäni perusteettomia, ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

— kanne hylätään

— Italian hallitus velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan neuvoston kulut

— komissio velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.